

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Porevizijsko poročilo
Popravljalni ukrepi pri reviziji
pravilnosti in smotrnosti poslovanja
Družbe za upravljanje terjatev bank, d. d.
v letih 2014 in 2015

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

**Porevizijsko poročilo
Popravljalni ukrepi pri reviziji
prilnosti in smotrnosti poslovanja
Družbe za upravljanje terjatev bank, d. d.
v letih 2014 in 2015**

Številka: 3262-2/2015/165
Ljubljana, 11. marca 2019

1. UVOD

V revizijskem poročilu o pravilnosti in smotrnosti poslovanja Družbe za upravljanje terjatev bank, d. d. v letih 2014 in 2015¹ (v nadaljevanju: revizijsko poročilo) je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) o pravilnosti poslovanja Družbe za upravljanje terjatev bank, d. d. (v nadaljevanju: DUTB) izreklo *negativno mnenje* ter ocenilo, da je bilo poslovanje DUTB *neučinkovito in negospodarno*.

Ker vse razkrite nepravilnosti in nesmotrnosti niso bile odpravljene med revizijo, je računsko sodišče od DUTB zahtevalo predložitev odzivnega poročila.

DUTB je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložila odzivno poročilo. V odzivnem poročilu, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba Jože Jaklin, izvršni direktor, so predstavljeni popravljalni ukrepi DUTB. DUTB je na podlagi poziva računskega sodišča posredovala dopolnitev odzivnega poročila.

V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nepravilnosti in nesmotrnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

¹ [URL: <http://www.rs-rs.si/revizije-in-revidiranje/arhiv-revizij/revizija/poslovanje-druzbe-za-upravljanje-terjatev-bank-368/>], 7. 3. 2019.

2. NEPRAVILNOSTI IN NESMOTRNOSTI TER POPRAVLJALNI UKREPI

2.1 Naloge in pristojnosti glede odločanja o kandidatih za direktorje družb v lasti DUTB

2.1.1 Opis nesmotrnosti

V točki 2.1.2.1.1.i revizijskega poročila je navedeno, da pristojnost glede odločanja o kandidatih, ki jih predlaga DUTB za direktorje, ni bila jasno določena v internih aktih, saj iz (PS)² [REDACTED]

[REDACTED]

(PS)

DUTB je morala v odzivnem poročilu izkazati popravljalne ukrepe, ki se nanašajo na sprejem ali spremembe internih aktov, v katerih je opredelila naloge in pristojnosti glede odločanja o kandidatih za direktorje družb v lasti DUTB.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

Upravni odbor DUTB (v nadaljevanju: UO) je 18. 9. 2018 sprejel interni akt Smernice za izbor direktorjev, prokuristov in članov nadzornih svetov družb za družbe v lasti DUTB, v katerih so med drugim opredeljeni pogoji za imenovanje in merila za izbor kandidatov za direktorja oziroma prokurista ali člana nadzornega sveta ter postopek njihove izbire in imenovanja. V skladu s tem postopkom (PS) [REDACTED]

[REDACTED]

² (PS) – poslovna skrivnost po Zakonu o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD-1), Uradni list RS, št. 65/09-UPB3, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 82/13, 55/15.

[REDACTED] (PS)
 UO je 18. 9. 2018 sprejel tudi 15. različico internega akta Procesi in pristojnosti odločanja odborov, v kateri je med drugim določil, da (PS) [REDACTED]
 [REDACTED] (PS).

2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

2.2 Ureditev načina priprave poslovno-finančnega načrta in spremljanja odstopanj realizacije od načrta

2.2.1 Opis nesmotnosti

V točki 2.4.3.e revizijskega poročila je navedeno, da je bil UO konec marca 2015 seznanjen z odstopanji med napovedanimi denarnimi tokovi in realizacijo in da se bodo primerjave podatkov za nazaj izvajale redno, zato bo DUTB izvajala četrtletna preverjanja aktualnih vrednosti z napovedmi. Od junija 2015 dalje je revizijska komisija četrtletno spremljala odstopanja med načrtovanimi in realiziranimi denarnimi tokovi in 16. 11. 2015 sprejela sklep, da izvršnim direktorjem priporoča, naj mesečno in četrtletno poročilo za UO dopolnijo s podatki iz računovodskih izkazov preteklega leta in z načrtovanimi številkami.

DUTB je 12. 5. 2015 sprejela Poslovnik o delu izvršnih direktorjev 2, ki določa, da izvršni direktorji mesečno sestavijo poročilo za UO o delovanju DUTB in poročilo o izvrševanju sklepov UO, in določila njegovo vsebino, ki ne vsebuje podatkov o odstopanjih realizacije od načrtovanih vrednosti. DUTB v letih 2014 in 2015 ni imela urejenega spremljanja izvajanja poslovno-finančnega ali operativnega načrta in preverjanja odstopanj realizacije od načrtovanih vrednosti med letom.

DUTB je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je sprejela interni akt, v katerem je opredelila način priprave poslovnega in finančnega načrta in njegovih popravkov in način spremljanja odstopanj realizacije od načrtovanih vrednosti.

2.2.2 Izkazani popravljalni ukrep

UO je dne 18. 9. 2018 sprejel Navodila za pripravo finančnega načrta, ki določajo postopke in sodelujoče pri pripravi finančnega načrta in pri morebitnih popravkih finančnega načrta. Iz odzivnega poročila DUTB izhaja, da ta navodila v veliki meri povzemajo že obstoječo prakso delovanja.

³ (PS) [REDACTED]
 [REDACTED] (PS)

Navodila za pripravo finančnega načrta določajo, da je (PS) [REDACTED]

[REDACTED] (PS).

V skladu z določili drugega odstavka 41. člena Uredbe o izvajanju ukrepov za krepitev stabilnosti bank⁴ (v nadaljevanju: uredba) in z določili Navodil za pripravo finančnega načrta finančni načrt potrdi UO. V skladu z določili 43. člena uredbe in na podlagi Navodil za pripravo finančnega načrta pripravi DUTB popravek finančnega načrta, če je v tekočem letu ocena načrtovanega zneska ustvarjenih prostih denarnih sredstev, ki so namenjena za poplačilo obveznosti DUTB, za več kot 20 odstotkov večja ali manjša od načrtovanega zneska. Navodila za pripravo finančnega načrta določajo, da (PS) [REDACTED]

[REDACTED] (PS)

2.2.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *delno zadovoljiv*.

DUTB je v tem internem aktu določila pripravo popravka finančnega načrta za primer odstopanja, ki ga določa 43. člen uredbe⁵, ne da bi opredelila način spremljanja odstopanj realizacije od načrtovanih vrednosti. Ne glede na spremembo uredbe (ki več ne zavezuje DUTB k ugotavljanju odstopanj realizacije od načrtovanih vrednosti in na tej podlagi k pripravi popravkov finančnega načrta)⁶ menimo, da bi morala DUTB zaradi zagotavljanja učinkovitosti svojega delovanja redno spremljati odstopanja realizacije od načrtovanih vrednosti posameznih postavk v poslovno-finančnem načrtu in v primeru odstopanj proučiti razloge in sprejeti ustrezne odločitve. DUTB načina spremljanja odstopanj realizacije od načrtovanih vrednosti tudi ni uredila v nobenem od internih aktov, ki urejata:

- delovanje revizijske komisije (Poslovník revizijske komisije, različica 3, z dne 30. 8. 2016);
- poročanje izvršnih direktorjev UO in druge pristojnosti izvršnih direktorjev (Poslovník o delu izvršnih direktorjev, različica 4, z dne 12. 7. 2016).

⁴ Uradni list RS, št. 103/13, 22/16.

⁵ Če je v tekočem letu ocena načrtovanega zneska ustvarjenih prostih denarnih sredstev, ki so namenjena za poplačilo obveznosti DUTB, za več kot 20 odstotkov večja ali manjša od načrtovanega zneska, pripravi DUTB popravek finančnega načrta.

⁶ Na podlagi spremembe določil 43. člena uredbe, ki je v veljavi od 26. 3. 2016 dalje, DUTB ni več treba pripraviti popravka finančnega načrta, če je v tekočem letu razlika med realiziranimi prejemki in odhodki za več kot 10 odstotkov večja od načrtovane, in DUTB za potrebe priprave morebitnih popravkov finančnega načrta ni več treba spremljati odstopanja realizacije od načrtovanih vrednosti, kot je glede priprave popravka določala prvotna uredba, ki je bila v veljavi do 26. 3. 2016.

Ker DUTB v internem aktu ni uredila načina spremljanja odstopanja realizacije od načrtovanih vrednosti, ni zagotovila podlage za to, da bi odstopanja redno in sistematično spremljala, proučila razloge zanje in sprejela ustrezne odločitve.

2.3 Zagotovitev popolnega dokumentiranja in arhiviranja poslovnih dogodkov, povezanih z upravljanjem premoženja

2.3.1 Opis nepravilnosti in nesmotrnosti

V točki 2.1.2.8.3.b revizijskega poročila je navedeno, da DUTB v letih 2014 in 2015 ni imela vzpostavljenega preglednega sistema evidentiranja elektronske korespondence, ker je zaposlenim ni treba evidentirati na način, ki bi zagotavljal dostopnost pooblaščenim osebam tudi po preteku določenega časa ali po izbrisu iz računalnika. DUTB tudi v Pravilniku o uporabi elektronske pošte in druge informacijsko komunikacijske opreme in tehnologije z dne 30. 3. 2017 ni določila, katere so tiste vrste in vsebine elektronskih podatkov (poleg tistih, ki se nanašajo na izvajanje pogodbenih ali drugih obveznosti iz delovnega razmerja), ki bi jih zaposleni morali evidentirati in so pomembni za večjo preglednost in dokumentiranost podatkov za potrebe rekonstrukcije postopkov odločanja, ter ni določila načina njihovega shranjevanja.

DUTB je morala v odzivnem poročilu izkazati popravljalne ukrepe, ki se nanašajo na zagotovitev popolnega dokumentiranja in arhiviranja poslovnih dogodkov, povezanih z upravljanjem premoženja, tako da bo omogočena njihova rekonstrukcija, in sicer je morala DUTB v notranjih aktih urediti način evidentiranja prejete in izhodne (elektronske) pošte in določiti seznam vrste in vsebine elektronskih podatkov, ki naj jih zaposleni evidentirajo in hranijo.

2.3.2 Izkazani popravljalni ukrep

UO je 24. 7. 2018 imenoval vodjo projektne skupine za implementacijo popravljalnega ukrepa, ki je (PS) [REDACTED]

[REDACTED] (PS) pripravila interni akt Navodila za evidentiranje in arhiviranje prejete in izhodne elektronske pošte – vezano na poslovne dogodke, povezane z upravljanjem premoženja (v nadaljevanju: navodila), ki so ga izvršni direktorji sprejeli 17. 10. 2018, uporablja pa se od 20. 10. 2018 dalje. Iz navodil izhaja, da določajo pravila glede evidentiranja in arhiviranja prejete in izhodne elektronske pošte, ki je (PS) [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] (PS)

2.3.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *delno zadovoljiv*.

DUTB je sprejela interni akt navodila, ki smo ga zahtevali in opredeljuje postopke arhiviranja elektronske pošte (PS) [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] (PS) V navodilih DUTB ni nedvoumno opredelila, v katerih primerih oziroma pri katerih vrstah postopkov upravljanja premoženja je (PS) [REDACTED] (PS), prav tako pa ni določila seznama vrste in vsebine elektronskih podatkov, ki naj jih zaposleni hranijo, kot smo zahtevali⁷. Iz določb navodil⁸ je mogoče razbrati, da se nanašajo predvsem na postopke (PS) [REDACTED] (PS), zato ni mogoče trditi, da celovito urejajo arhiviranje elektronske pošte pri vseh vrstah postopkov upravljanja premoženja. (PS) [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] (PS), navodila dopuščajo dvom glede tega, ali je treba hraniti elektronsko pošto tudi v zvezi s (PS) [REDACTED]

[REDACTED] (PS). Glede na to, da so

⁷ Delovna skupina je 7. 9. 2018 soglasno sprejela mnenje, da v navodilih/pravilniku ne bo podrobno določen seznam vrste in vsebine elektronskih sporočil, vezano na prodajni postopek, ki jih je treba arhivirati; arhivirati je treba vsa elektronska sporočila, ki nastanejo s potencialnimi kupci, vezano na prodajo premoženja DUTB.

⁸ Določbe o tem, da navodila urejajo (PS) [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] (PS).

se nesmotnosti, opisane v točki 2.1.2.8.3.b revizijskega poročila, nanašale na več področij upravljanja premoženja DUTB⁹ in da mora DUTB zagotoviti preglednost svojega poslovanja ter omogočiti rekonstrukcijo postopkov odločanja o sklepanju pravnih poslov v skladu z drugim odstavkom 3. člena Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank¹⁰ (v nadaljevanju: ZUKSB), opozarjamo, da je treba ustrezno arhivirati prejeto in izhodno elektronsko pošto z vseh področij poslovanja DUTB, ne le v zvezi s (PS) [REDACTED] (PS).

2.4 Dopolnitev ureditve izračuna kazalnikov poslovanja

2.4.1 Opis nepravilnosti in nesmotnosti

V točkah 2.1.2.7.b in 2.1.2.7.c revizijskega poročila je navedeno, da DUTB v letu 2014 v internih aktih ni uredila načina izračuna kazalnikov poslovanja in UO DUTB do decembra 2014 ni spremljal uspešnosti izvajanja zakonsko določenega kazalnika 10-odstotne odprodaje sredstev. DUTB v letu 2015 v internih aktih ni uredila načina izračuna zakonsko določenega kazalnika 10-odstotne odprodaje sredstev in vhodnih podatkov za izračun ter glede ustreznosti izračuna ni pridobila mnenja Ministrstva za finance in Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada). Po izteku obdobja, na katero se je nanašala revizija, je DUTB sprejela dve različici internega akta Navodila za spremljanje zakonsko določenih ciljev, vendar v zadnji različici, sprejeti 28. 2. 2018 (v nadaljevanju: Navodila za spremljanje ciljev 4), pri kazalniku 10-odstotne odprodaje sredstev (v Smernicah za delovanje Družbe za upravljanje terjatev bank, d. d. z dne 7. 12. 2016, (v nadaljevanju: smernice za delovanje 3) poimenovan Ustvarjeni prilivi/začetna prenosna vrednost sredstev) ni uredila načina izračuna povprečne prenosne vrednosti portfelja in načina upoštevanja različnih datumov prenosa premoženja z bank, kazalnik EROE pa je opredelila drugače, kot ga opredeljujejo smernice za delovanje 3. V internem aktu se je DUTB sklicevala na register vrednosti, ki ga vodi oddelek za kontroling in upravljanje tveganj, vendar ni opredelila vsebine in načina vodenja registra vrednosti sredstev in registra vloženega kapitala s popravki.

DUTB je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je ponovno proučila dopolnitve ureditve izračuna kazalnikov poslovanja, da bodo podrobneje predstavljeni vrsta in vsebina uporabljenih podatkov, viri podatkov in postopek izračuna posameznega kazalnika, ki bodo skladni s smernicami za delovanje 3.

2.4.2 Izkazani popravljalni ukrep

UO je 18. 9. 2018 sprejel dopolnjena Navodila za spremljanje zakonsko določenih ciljev DUTB, v katerih so dopolnjeni vsebina in viri podatkov za izračun kazalnikov, spremenjen je način izračuna kazalnika EROE, opredeljena je vsebina podatkov, ki se vodijo v registru vloženega kapitala s popravki in registru prenosnih

⁹ Iz revizijskega razkritja izhaja, da ni bila v celoti arhivirana elektronska pošta, ki se je nanašala na dana navodila zunanjim izvajalcem, komuniciranje z medresorsko komisijo in Ministrstvom za finance v zvezi s prenosom tveganih postavk bank ter na upravljanje oziroma postopke razpolaganja posameznih terjatev in lastniških deležev.

¹⁰ Uradni list RS, št. 105/12, 104/15.

vrednosti sredstev, ter je opredeljen način upoštevanja datuma pridobitve sredstva (znotraj leta) pri izračunu prenosne vrednosti portfelja oziroma kazalnika odstotka ustvarjenih prilivov¹¹.

2.4.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

2.5 Uskladitev notranjega akta Izvedbena politika z določbami politike prejemkov

2.5.1 Opis nesmotrnosti

V točki 2.2.1.2.1.e revizijskega poročila je navedeno, da je UO 22. 6. 2014 sprejel Politiko za izvajanje Politike prejemkov za izvršne direktorje in zaposlene s posebno naravo dela¹² (v nadaljevanju: Izvedbena politika 1), ki je določila sestavne dele prejemkov¹³ izvršnih direktorjev in zaposlenih s posebno naravo dela¹⁴ in postopek ocenjevanja uspešnosti kot podlage za izplačilo variabilnega dela prejemkov¹⁵. V Izvedbeni politiki 1 je DUTB pogoje za zmanjšanje variabilnega dela prejemkov v primeru nezadostne delovne uspešnosti posameznika, organizacijske enote ali družbe uredila drugače, kot je bilo določeno v Politiki prejemkov Družbe za upravljanje terjatev bank, d. d., z dne 18. 7. 2013 (v nadaljevanju: politika prejemkov 2)¹⁶.

DUTB je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je notranji akt Izvedbena politika 1 uskladila z določbami veljavne politike prejemkov, ki jo je vlada sprejela 9. 6. 2016 (v nadaljevanju: politika prejemkov 4).

¹¹ DUTB je na podlagi priporočila v revizijskem poročilu dne 24. 9. 2018 tudi zaprosila Ministrstvo za finance za mnenje glede načina izračuna kazalnikov poslovanja in o skladnosti izbranega načina z določili smernic za delovanje 3. Vlada nam je 29. 11. 2018 posredovala dopis št. 00602-6/2013/115 (v nadaljevanju: dopis vlade), iz katerega izhaja, da je Ministrstvo za finance podrobno proučilo interni akt DUTB, ki ureja način izračuna kazalnikov poslovanja, in pripravilo mnenje, ki ga bo po obravnavi na vladi posredovalo DUTB. V mnenju je podana ocena Ministrstva za finance, da je omenjeni notranji akt primerne vsebine in sledi opredelitvi kazalnikov poslovanja, kot jih določajo Smernice za delovanje DUTB.

¹² DUTB jo je posredovala Ministrstvu za finance, skupščina pa je ni sprejela.

¹³ Fiksni del prejemkov znaša najmanj 51 odstotkov paketa prejemkov, variabilni del pa se deli na stalno priznani del, ki znaša največ 24 odstotkov plačnega paketa, in odloženi del, ki znaša največ 25 odstotkov celotnega plačnega paketa.

¹⁴ Uporablja se za naslednja delovna mesta: glavni izvršni direktor, izvršni direktor za področje upravljanja s premoženjem, izvršni direktor za korporativne zadeve in vodja prestrukturiranja in upravljanja kreditnih terjatev.

¹⁵ Za sproti priznani del je ocenjevalno obdobje od enega do treh mesecev, za odloženi del eno leto, pri čemer se sproti priznani del izplača v naslednjem mesecu po ocenjevanju, odloženi del pa najpozneje v tretjem mesecu po prenehanju mandata.

¹⁶ Za možnost vračila že izplačanih nagrad je določila le primer hude malomarnosti ali prevare s strani posameznika oziroma ko zunanji organi ugotovijo krivdno odgovornost, medtem ko je politika prejemkov 2 določala, da se že izplačani znesek ne zaseže le v primeru, če DUTB utemelji, da se je finančni položaj DUTB poslabšal izključno zaradi razmer na trgu.

2.5.2 Izkazani popravljalni ukrep

UO je 22. 6. 2014 sprejel Izvedbeno politiko 1, ki je določila sestavne dele prejemkov izvršnih direktorjev in zaposlenih s posebno naravo dela in postopek ocenjevanja uspešnosti kot podlage za izplačilo variabilnega dela prejemkov. UO je 30. 8. 2018 sprejel sklep, da Izvedbena politika 1 preneha veljati. DUTB je v odzivnem poročilu navedla, da zaradi sprejetih sprememb politike prejemkov Izvedbena politika 1 ni več aktualna oziroma ni več potrebna.

2.5.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

2.6 Izvedba postopka za razveljavitev sporazuma o odškodovanju in vzpostavitev zakonitega stanja prevzemanja obveznosti, ki se nanašajo na člane UO

2.6.1 Opis nepravilnosti in nesmotrnosti

V točki 2.2.1.2.1.j revizijskega poročila je navedeno, da je v končnih določbah pogodb o zaposlitvi z izvršnimi direktorji, ki so veljale in se uporabljale od 23. 10. 2015 dalje, določeno, da se DUTB izrecno zavezuje, da bo izvršnega direktorja, razen v primeru njegove hude malomarnosti ali namernega krivega ravnanja, razbremenila odgovornosti, ki bi nastala, če bi DUTB zaradi kakršnegakoli zunanega razloga postala predmet prisilne poravnave ali če bi vlada sprejela odločitev, s katero bi ustavila delovanje DUTB v katerikoli obliki pred iztekom zakonitega mandata oziroma sprožila ali dopustila nesolvenčni postopek zoper DUTB ali če ne bi rešila kapitalske neustreznosti družbe, čeprav politika prejemkov³¹⁷ te pravice ni določala.

Politika prejemkov 4 daje možnost DUTB, da lahko v okviru zavarovanja poklicne odgovornosti člana UO razbremeni odgovornosti (razen v primeru njegove hude malomarnosti ali namernega krivega ravnanja), ki bi nastala, če bi DUTB zaradi kakršnegakoli zunanega razloga postala predmet prisilne uprave ali če bi vlada sprejela odločitev, s katero bi ustavila delovanje DUTB v katerikoli obliki pred iztekom zakonitega mandata DUTB oziroma sprožila ali dopustila nesolvenčni postopek zoper DUTB ali če ne bi rešila kapitalske neustreznosti družbe.

V točki 2.2.1.2.1.k revizijskega poročila je navedeno, da je UO dne 9. 1. 2014 sprejel sklep, da DUTB sklene sporazum o odškodovanju (ki bo veljal do sklenitve prave zavarovalne police za zavarovanje odgovornosti članov UO), in pooblastil predsednika UO, da v imenu UO sklene te sporazume. DUTB je s sporazumi, ki jih je sklenila le v angleškem jeziku z vsakim članom UO posebej, člane UO od 9. 1. 2014 dalje zaščitila pred zahtevki tretjih oseb in s povezanimi škodami, izgubami, stroški, globami, obveznostmi in kaznimi. V sporazumih je bilo določeno, da se znesek odškodovanja nakaže na račun člana UO in da se

¹⁷ Z dne 5. 3. 2015.

sporazum uporablja v obdobju od imenovanja za člana UO dalje in tudi po tem, ko je članstvo v UO že prenehalo, ter da se lahko ta sporazum spremeni le v pisni obliki. Ugotovili smo, da:

- UO za sklenitev sporazumov o odškodovanju ni imel podlag v ZUKSB in v politiki prejemkov 2, (PS) [REDACTED] (PS), je bil tudi v nasprotju s sedmim odstavkom 8. člena ZUKSB in s standardom vestnega in poštenega gospodarstvenika iz prvega odstavka 263. člena ZGD-1;
- je UO pri odločanju o sklenitvi sporazumov o odškodovanju ravnal nepregledno, saj iz (PS) [REDACTED] (PS) ni bilo v skladu s Poslovníkom o delu UO 1;
- UO ni spoštoval sklepa (PS) [REDACTED] (PS), da bodo sporazumi veljali do sklenitve zavarovanja odgovornosti članov UO, vendar sporazumi niso bili nikoli prekinjeni in še vedno veljajo, (PS) [REDACTED] (PS);
- je UO tveganja iz naslova odgovornosti za opravljanje funkcije članstva v UO prenesel na družbo, kar predstavlja nastanek višjih stroškov poslovanja za DUTB; (PS) [REDACTED] (PS);
- je DUTB zaradi nezakonitega ravnanja:
 - v letu 2014 kot pravna oseba plačala globo (PS) [REDACTED] (PS) ter v letu 2015 globo za (PS) [REDACTED] (PS) in sodne takse (PS) [REDACTED] (PS);¹⁹
 - v letu 2015 kot pravna oseba plačala (PS) [REDACTED] (PS) glob in sodnih taks in za (PS) [REDACTED] (PS) glob in sodnih taks na podlagi več izrečenih glob (PS) [REDACTED] (PS).

DUTB je v letu 2015 plačala tudi globe in sodne takse (PS) [REDACTED] (PS) namesto odgovorne osebe, izvršnega direktorja (PS) [REDACTED] (PS). Nekatera od teh plačil je DUTB obračunala kot boniteto in je zaradi tega izvršnemu direktorju obračunala dodatek za ohranjanje neto vrednosti prejemka v skupnem znesku (PS) [REDACTED] (PS). DUTB za plačilo glob namesto odgovorne osebe in za obračunane dodatke zaradi ohranjanja neto vrednosti prejemkov izvršnemu direktorju v letu 2015 ni imela podlage v politikah prejemkov 2 in 3 in odobritve pristojnih oseb (vodje organizacijske enote oziroma izvršnega direktorja).

DUTB je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je izvedla postopek za razveljavitev sporazuma o odškodovanju in vzpostavitev zakonitega stanja glede prevzemanja obveznosti, ki se nanašajo na člane UO (plačilo izrečenih glob, kazni, stroškov, ki jih tretje osebe zahtevajo od članov UO, in druge obveznosti iz naslova odgovornosti za opravljanje funkcije članstva v UO).

¹⁸ Drugi odstavek 263. člena ZGD-1, ki se uporablja in velja od 8. 8. 2015 dalje, določa, da mora biti odbitna franšiza vsaj v višini 10 odstotkov škode, vendar ne več, kot znaša 1,5-kratnik fiksnih letnih prejemkov.

¹⁹ Uradni list RS, št. 108/10-UPB3, 78/11, 55/12.

2.6.2 Izkazani popravljalni ukrep

DUTB je med revizijo predložila pogodbe o zaposlitvi z novimi izvršnimi direktorji, ki so v veljavi od 1. 1. 2018 dalje in od 1. 3. 2018 (z glavnim izvršnim direktorjem I. Baloghom), iz katerih izhaja določilo, da **(PS)** [redacted]

(PS).

V zvezi s sporazumi o odškodovanju je DUTB v odzivnem poročilu navedla, da je pričela s postopkom za razveljavitev sporazuma o odškodovanju in vzpostavitev zakonitega stanja glede prevzemanja obveznosti, ki se nanašajo na člane UO, tako da je pri odvetniški pisarni naročila pravno mnenje²¹ glede izvedbe popravljalnega ukrepa in morebitnih posledic iz tega naslova. Iz priloženega pravnega mnenja in njegove dopolnitve izhaja, da ni pravne podlage za razveljavitev predmetnih sporazumov. V odzivnem poročilu je DUTB tudi pojasnila, če bi sprožila sodne postopke na razveljavitev omenjenih sporazumov, bi ji v zvezi s tem nastali visoki stroški tako iz naslova plačil sodnih taks kot tudi iz naslova pravnega zastopanja, vložitev tovrstnih zahtevkov pa bi bila glede na oceno o možnosti uspeha tudi izjemno negospodarna in v nasprotju s cilji in načeli poslovanja DUTB, kot so opredeljeni v 3. členu ZUKSB.

V pravnem mnenju odvetniške družbe je **(PS)** [redacted]

²⁰ Na podlagi revizijskega priporočila je DUTB v odzivnem poročilu še pojasnila, da je bila pravica, ki jo določa politika prejemkov 4 v zvezi z možnostjo, da DUTB člane UO razbremeni odgovornosti, uveljavljena in da se bo vsakič v primeru potencialne razbremenitve odgovornosti presojalo, ali je posamezni izvršni direktor dejansko razbremenjen odgovornosti ali pa te ni razbremenjen, ker je škoda posledica njegove hude malomarnosti ali namernega krivega ravnanja.

²¹ Pravno mnenje glede izvedbe popravljalnega ukrepa na podlagi naših navodil in morebitnih pravnih posledic iz tega naslova z dne 10. 8. 2018 (Odvetniška družba Čeferin in partnerji, o. p., d. n. o) in Dopolnitev pravnega mnenja glede izvedbe popravljalnega ukrepa na podlagi naših navodil in morebitnih pravnih posledic iz tega naslova z dne 24. 8. 2018 (Odvetniška družba Čeferin in partnerji, o. p., d. n. o.).

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] (PS)

DUTB je v odzivnem poročilu navedla, da bo v izogib dvomu o izteku trajanja predmetnih sporazumov nekdanjim članom UO, ki so imeli z DUTB sklenjen tovrsten sporazum, posredovala obvestilo, da je veljavnost sporazuma s prenehanjem članstva v UO prenehala. DUTB je na tej podlagi nekdanjim članom UO 18. 10. 2018 posredovala obvestila, iz katerih izhaja, da je (PS) [REDACTED]

[REDACTED] (PS).

DUTB je 18. 10. 2018 predložila potrjeno pisno izjavo, ki jo je podpisal dr. Miha Juhart, predsednik UO, da (PS) [REDACTED] (PS). DUTB je predložila tudi s strani predsednika UO podpisan in potrjen seznam vseh pogodb,

sklenjenih med DUTB in člani UO po datumu 31. 12. 2015, iz katerega ni razvidno, da (PS) [REDACTED] (PS).

2.6.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *delno zadovoljiv*.

Popravljalni ukrep se je nanašal na to, da DUTB vzpostavi zakonito stanje glede prevzemanja obveznosti, ki se nanašajo na člane UO.

DUTB je predložila podpisano in potrjeno pisno izjavo o tem, da (PS) [REDACTED] (PS), ter potrjen in podpisan seznam vseh sklenjenih pogodb s člani UO od konca leta 2015 dalje, iz katerega ni razvidno, da (PS) [REDACTED] (PS). DUTB je glede izvedbe popravljalnega ukrepa naročila pri odvetniški družbi pripravo pravnega mnenja in njegovo dopolnitev. Odvetniška družba je v pravnem mnenju zavzela stališče, da (PS) [REDACTED]

[REDACTED] (PS) Menimo, da to ne drži. (PS) [REDACTED] (PS) Pravica do povračila škode, izgub, stroškov ali glob, kot jo določajo sporazumi o odškodovanju, pa ne temelji na veljavnem zakonu, temveč so se o tej pravici stranke dogovorile z obligacijsko pravno pogodbo, ki pa nima pravne narave splošnega pravnega akta. Res je, da morajo pogodbene stranke sklenjene pogodbe spoštovati. Morajo izpolniti svojo obveznost in odgovarjajo za njeno izpolnitev, vendar to pravilo ni absolutno. Obveznost preneha (zakon uporablja izraz ugasne) s soglasno voljo obeh pogodbenih strank ali na podlagi zakona. Tako kot je pogodba nastala na podlagi soglasij volje strank, tako lahko tudi preneha²². Sporazum (dogovor) o razvezi pogodbe je dvostranski pravni posel, ki ga skleneta stranki pogodbe in se z njim lahko sporazumeta, da se prej sklenjeni pravni posel (pogodba) razveže.

Odvetniška družba je v pravnem mnenju zavzela stališče, da (PS) [REDACTED] (PS). Navedeno ne drži. (PS) [REDACTED] (PS)

Odvetniška družba je v pravnem mnenju nadalje zavzela stališče, da (PS) [REDACTED] (PS) Navedeno ne drži. Takšno ravnanje je lahko ekonomsko učinkovito, a v korporacijskem pravu analiza stroškov in koristi ni sprejemljiva. S tem je kršeno načelo zakonitega delovanja uprave, ki je bistven del objektivnega standarda skrbnosti vestnega in poštenega gospodarstvenika. Pri obidu zakona pravni posel

²² Drugi odstavek 9. člena Obligacijskega zakonika (v nadaljevanju: OZ; Uradni list RS, št. 97/07-UPB-1).

sicer ne krši dobesedno zakonske prepovedi, je pa tako usmerjen, da dosega uspeh, ki je v nasprotju z namenom prepovedne norme zakona. V skladu s drugim odstavkom 39. člena OZ je pogodba nična, če ni podlage ali če je ta nedopustna. Po svoji vsebini je podlaga glavni namen oziroma razlog (kavza) sklenitve pogodbe. Podlaga pa je nedopustna, če je v nasprotju z ustavo, prisilnimi predpisi ali moralnimi načeli. V konkretnem primeru je bil pogodbeni razlog (kavza) za sklenitev spornih sporazumov izključno obvarovanje premoženjskega stanja ene pogodbene stranke in to v primerih, ko gre za kršitve prisilnih predpisov, za katere pravni red predpisuje kazenskopravne ali prekrškovne sankcije.

Prav tako menimo, da ni utemeljeno stališče v pravnem mnenju, da **(PS)** [REDACTED]

[REDACTED] **(PS)**, saj mora v Sloveniji poslovodstvo delovati zakonito. Vsakršna kršitev prisilnih predpisov, četudi ima lahko družba zaradi tega določen ekonomski interes (in pogosto ga zaradi nedovoljenih ravnanj ima), je nesprejemljiva.

Kot smo zapisali že v revizijskem poročilu, so omenjeni sporazumi o odškodovanju v nasprotju z ZUKSB, politiko prejemkov 2 in 263. členom ZGD-1, ki za člane UO določa standard vestnega in poštenega gospodarstvenika. Slednji določa, da morajo člani UO pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika, da morajo spoštovati predpise (ustavo, zakonske in podzakonske predpise) in akte družbe. Skrbnost vestnega in poštenega gospodarstvenika predstavlja pravni standard, ki ga napolnjujeta šele pravna in sodna praksa. Eden izmed bistvenih elementov pa je nedvoumno dolžnost zakonitega ravnanja uprave.

Podrobna analiza sporazumov o odškodovanju pokaže, da je predmet sporazumov ščitenje zasebnega premoženja članov UO. Revidiranec se je zavezal, da bo posameznim članom povrnil denarne zahteve tretjih oseb (vključno z upravnimi organi) in sorodne škode, izgube, obveznosti, globe, denarne kazni in izdatke (stroške poravnave, pravnega zastopanja), ki bi nastali kot posledica storitve ali opustitve dejanj člana UO, pod pogojem, da je ravnal v dobri veri in v dobro revidiranca. Problematičen je del sporazuma, s katerim se je DUTB zavezala povrniti članom UO denarne zahteve upravnih organov (regulatorjev), globe, denarne kazni. Dopustna zavarovanja odgovornosti članov organov vodenja in nadzora (zavarovanje D & O)²³ praviloma izključujejo kazniva dejanja, naklepne in namerne kršitve predpisov, vse zahteve v zvezi s pogodbeno kaznijo, denarno kaznijo in zahteve iz naslova kakršne koli kazenske sankcije. Najmanj v tem delu je sporazum o odškodovanju tudi širši kot zavarovalna polica D & O. Do povračila izrečene globe je na podlagi sklenjenega sporazuma z izvršnim direktorjem tudi dejansko prišlo. S takšnim sporazumom se je po našem mnenju zasledoval pravno nedopusten cilj. Zakonsko vzpostavljenega mehanizma sankcioniranja za prekrške (ali kazniva dejanja) s pogodbo ni mogoče obiti.

²³ Organi vodenja in nadzora so zavarovani v okviru D & O polic (*angl.: Directors & Officers Liability*) pogosto skupaj še z drugimi izvršnimi osebami na nižjih vodstvenih ravneh v podjetju, ki sprejemajo tvegane odločitve. Takšne police vedno vsebujejo tudi vrsto izključitev, s tem so iz zavarovanja izključena nezakonita ravnanja, malomarnost in sprejemanje odločitev organov vodenja in nadzora brez dolžne skrbnosti. Tako uprave in nadzorniki kljub zavarovanju ostajajo odgovorni z vsem svojim premoženjem, v odškodninskih tožbah pa morajo dokazovati skrbnost svojih ravnanj. Zavarovanje odgovornosti organov vodenja in nadzora je profesionalno zavarovanje, kot ga imajo računovodje, revizorji, nepremičninski posredniki, zračni kontrolorji, zdravniki in podobno. V tuji praksi je to nekaj povsem običajnega, saj gre za upravljanje tveganj družbe, ki povečuje varnost premoženja podjetja. (Združenje nadzornikov Slovenije, [URL: <http://www.zdruzenje-ns.si/stroka/zavarovanje-odgovornosti/>], 23. 10. 2018).

Prevalitev globe pomeni razbremenitev odgovornega za storjeni prekršek, kar pa ni skladno z namenom in željenim učinkom kazenskega in prekrškovnega prava in izrečene denarne kazni oziroma globe. V konkretnem primeru je izvršni direktor kršil prisilne predpise, kršitev katerih je bila določena kot prekršek, za katerega je bila predpisana sankcija oziroma globa. S tem ko je družba plačala globo, ki je bila naložena direktorju kot odgovorni osebi pravne osebe, kot odgovornemu za storjen prekršek, se je izjalovil kaznovalni namen tako izrečene sankcije.

Menimo, da bi bila sklenitev sporazuma o razvezi najustreznejši način uresničitve popravljane ukrepa. Kot najustreznejši način izvedbe popravljane ukrepa ocenjujemo predvsem z dokaznega vidika, da stranki pisno izkažeta soglasje, da na tej podlagi ne bosta več ničesar zahtevali oziroma izplačevali, ter iz razlogov ekonomičnosti in hitrosti, saj bi se izognili nepredvidljivemu in dragemu sodnemu postopku. Da bi bilo sporazume mogoče razveljaviti v soglasju obeh pogodbenih strank, (PS) [REDACTED] (PS).

DUTB je nekdanjim članom UO dne 18. 10. 2018 posredovala obvestila o prenehanju veljavnosti sporazumov. Menimo, da takšno obvestilo ni pravno učinkovito. DUTB bi morala podati jasno enostransko izjavo, s katero bi sporočila drugi pogodbeni stranki, da od pogodbe odstopa. Pogodbeni stranki v sporazumih o odškodovanju nista predvideli (PS) [REDACTED] (PS). OZ v 333. členu določa, če trajanje dolžniškega razmerja ni določeno, ga vsaka stranka lahko prekine z odpovedjo. Odpoved mora biti vročena drugi stranki. Navedeno pomeni, da se odpoved uresniči z izjavo, ki jo stranka poda nasprotni stranki. V skladu s temeljnimi načeli civilnega prava izjava volje učinkuje, ko jo naslovnik prejme. Odpovedano dolžniško razmerje preneha, ko poteče s pogodbo določen odpovedni rok, če takšen rok ni določen s pogodbo, pa po preteku z zakonom določenega, običajnega roka oziroma primerne roka. Ko odpoved učinkuje, pogodbeno razmerje preneha z učinkom za naprej. DUTB ni podala jasne enostranske izjave drugi stranki, da odpoveduje sklenjeni sporazum. DUTB je v obvestilu le ugotovila, da je sporazum prenehal s potekom mandata posameznega člana. Takšna izjava pravno ne zavezuje in nima pravnega učinka na pogodbeno razmerje. Za takšen zaključek, da je sporazum prenehal z dnem, ko je članu UO prenehal mandat, ni najti podlage niti v sporazumu niti z razlago "[...] po naravi stvari [...]", kot se sklicuje DUTB v obvestilu.

DUTB ni izvedla ustreznih postopkov za razveljavitev sporazumov o odškodovanju in s tem za vzpostavitev zakonitega stanja glede prevzemanja obveznosti iz naslova odgovornosti za opravljanje funkcije nekdanjih članov UO.

2.7 Proučitev upravičenosti in potrebnosti plačila dodatkov za lojalnost zaposlenim in zaprosilo za usmeritve Ministrstva za finance

2.7.1 Opis nepravilnosti in nesmotrnosti

V točki 2.2.2.3.d revizijskega poročila je navedeno, da je DUTB v letu 2015 na podlagi sklepa izvršnih direktorjev desetim zaposlenim določila plačilo dodatka za lojalnost v skupnem bruto znesku (PS) [REDACTED] (PS) evrov in je za posameznega zaposlenega znašal od (PS) [REDACTED]

██████████ (PS) evrov, izplačilo je bilo v treh delih.²⁴ Pogoj za njegovo izplačilo je bil, da je delavec na dan plačila dodatka v delovnem razmerju pri DUTB. Ugotovili smo:

- aneksi k pogodbam o zaposlitvi za dodelitev dodatka za lojalnost so sklenjeni v neskladju z določbami Pravilnika o plačah 1, ker dodatkov (razen dodatka za delovno dobo) kot sestavnega dela plače ne določa;
- izvršni direktorji so dodatek za lojalnost dodelili z namenom zmanjšanja operativnega tveganja odhoda ključnih sodelavcev pred zaključkom projektov, čeprav je Odbor za upravljanje tveganj tveganje fluktuacije zaposlenih ocenil z nizko verjetnostjo in ni predlagal izvedbe konkretnih ukrepov (poleg vzpostavitve stimulativnega delovnega okolja) za zniževanje tega tveganja;
- DUTB je pri odločanju o dodatku za lojalnost ravnala nepregledno, saj odločitev ni imela podlage v vnaprej določenih kriterijih za izbor zaposlenih in merilih za njegov izračun²⁵; iz sklepa izvršnih direktorjev pa ni razvidna utemeljitev, kar pomeni negospodarno ravnanje DUTB;
- Pravilnik o plačah 2 ne določa jasno kriterijev za izbor zaposlenih in opredelitev višine dodatka, kar omogoča neenotno dodeljevanje; UO je v letu 2015 s sprejemom Pravilnika o plačah 2 uvedel možnost, da delodajalec, katerega prenehanje je določeno z zakonom, da bi kljub svoji začasni naravi obstoja zadržal ključne kadre (delavce, za katere delodajalec presodi, da bi njihov odhod pred zaključkom ključnih projektov za organizacijo pomenil znatno operativno tveganje in nesorazmerne stroške, ki bi bili povezani z njihovim odhodom), izplača dodatek za lojalnost; delavci so upravičeni do plačila, če so na dan plačila, določenem v pogodbi, še v delovnem razmerju v DUTB, o višini in izplačilu odločajo izvršni direktorji, pri čemer dodatek lahko znaša največ dve osnovni plači delavca;
- DUTB zaposlenim, ki jim je odobrila dodatek za lojalnost, ni določila zaveze, da je treba v primeru predčasne odpovedi pogodbe o zaposlitvi vrniti izplačana sredstva ali da ostanejo zaposleni v DUTB²⁶; glede na podatke, (PS) ██████████

██████████ (PS), dodatek za lojalnost ni imel pričakovanega učinka.

DUTB je morala v odzivnem poročilu izkazati, da je ponovno proučila upravičenost in potrebnost plačila dodatkov za lojalnost zaposlenim in da je zaprosila Ministrstvo za finance za usmeritve glede upravičenosti plačila tega dodatka zaposlenim.

²⁴ V letu 2015 je izplačilo dodatka za lojalnost znašalo skupaj (PS) ██████████ (PS) evrov.

²⁵ Dne 20. 2. 2018 je UO sprejel nov Pravilnik o plačah, nagrajevanju in napredovanju v DUTB (različica 10), v katerem je določil, da (PS) ██████████
██████████ (PS).

²⁶ V novem Pravilniku o plačah, nagrajevanju in napredovanju v DUTB (različica 10, z dne 20. 2. 2018) je bil 10. člen spremenjen in po novem določa, da (PS) ██████████
██████████ (PS)

2.7.2 Izkazani popravljalni ukrep

DUTB je v odzivnem poročilu pojasnila, da po prejemu revizijskega poročila ni sklepala novih dodatkov za lojalnost in da je pripravila Strategijo ohranjanja talentov in zaposlenih (v nadaljevanju: strategija), v kateri je ponovno proučila upravičenost in potrebnost ukrepov za zadržanje zaposlenih. DUTB je v strategiji ugotovila, da je bil dodatek za lojalnost primerno orodje v prvem delu življenjske dobe DUTB, v drugi polovici delovanja pa je treba tveganje fluktuacije zaposlenih obravnavati drugače. V strategiji je eden od ukrepov za zadržanje zaposlenih odloženo plačilo za zadržanje talentov, ki nadomesti dodatek za lojalnost.

S strategijo se je UO seznanil 18. 9. 2018 in naložil izvršnim direktorjem, naj jo dopolnijo v skladu s priporočili komisije za prejemke ter tako dopolnjeno strategijo posredujejo Ministrstvu za finance v mnenje. DUTB je 25. 9. 2018 posredovala strategijo na Ministrstvo za finance z zaprosilom, naj poda usmeritve glede upravičenosti plačila tega dodatka zaposlenim. V dopolnitvi odzivnega poročila je DUTB pojasnila, da je bila strategija, ki je priložena k odzivnemu poročilu, že dopolnjena na podlagi sklepa UO.

Glede odloženega plačila za zadržanje talentov iz strategije izhaja, da je (PS) [REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED] (PS)

Iz strategije izhaja, da bo DUTB operativno tveganje fluktuacije zmanjševala (PS) [REDACTED]

[REDACTED]

²⁷ Na podlagi določil 12. člena Pravilnika o plačah, nagrajevanju in napredovanju v DUTB (različica 10, z dne 20. 2. 2018) je (PS) [REDACTED]

[REDACTED] (PS).

²⁸ (PS) [REDACTED] (PS)

[REDACTED] (PS). V strategiji je DUTB predstavila naslednje ukrepe za sodelavce, ki jih želi zadržati v delovnem razmerju:

- (PS) [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
 - [REDACTED]
- [REDACTED] (PS)

DUTB je v strategijo vključila oceno dodatnih stroškov in koristi implementacije teh ukrepov in predpostavila, da (PS) [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] (PS)

²⁹ (PS) [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] (PS)

2.7.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *delno zadovoljiv*.

Glede na to, da se je popravljalni ukrep nanašal na to, naj DUTB ponovno prouči upravičenost in potrebnost plačila dodatka za lojalnost zaposlenim, je DUTB v odzivnem poročilu navedla, da je v strategiji proučila upravičenost in potrebnost ukrepov za zadržanje zaposlenih. V strategiji je DUTB ugotovila, da dodatek za lojalnost ni več primerno orodje za zadržanje zaposlenih in ga bo v nadaljevanju svojega delovanja nadomestila z novim dodatkom (odloženo plačilo za zadržanje talentov). DUTB v odzivno poročilo ni vključila svojega stališča o upravičenosti in potrebnosti dodatka za lojalnost. Ne glede na ugotovitev DUTB, da za njeno prihodnje delovanje dodatek za lojalnost ni več primerno orodje za zadržanje zaposlenih, DUTB ni odločila o njegovi ukinitvi in ga še vedno ureja veljavni interni akt³⁰. DUTB o tem ni seznanila Ministrstva za finance, ampak ga je zaprosila za usmeritve glede upravičenosti nadomestnega dodatka (odloženo plačilo za zadržanje talentov), ki je predviden v strategiji kot eden od ukrepov za zmanjšanje operativnega kadrovskega tveganja fluktuacije.

Glede strategije, na podlagi katere bo DUTB nadomestila dodatek za lojalnost z novim dodatkom k plači zaposlenih, pa menimo, da ni ustrezna iz naslednjih razlogov:

- ni razvidno, na kakšni podlagi je DUTB predvidela število odpovedi delovnega razmerja zaposlenih po letih in na kakšni podlagi je ocenila prihodnje gibanje fluktuacije zaposlenih po letih;
- niso navedeni pričakovani učinki ukrepov, ki naj bi jih DUTB zagotavljala zaposlenim z razširitvijo in obogatitvijo dela in s tem priložnosti za njihov razvoj ali z drugimi aktivnostmi;
- niso navedene aktivnosti, ki naj bi jih DUTB izvajala z namenom zmanjševanja fluktuacije zaposlenih s (PS) [REDACTED] (PS);
- ni navedena metoda in niso razvidni vsi podatki, ki so bili uporabljeni za izračun:
 - zmanjšanja prilivov in znižanja kapitalskega dobička zaradi odhoda talentov;
 - ocenjenih stroškov in koristi programa odloženega plačila za zadržanje talentov;
- ni dokazil o dejanskih že nastalih stroških zaradi odpovedi delovnih razmerij za tiste nekdane zaposlene, ki so predstavljali talente oziroma ključne sodelavce;
- ni dokazil o podobni ali enaki praksi v drugih sorodnih institucijah.

³⁰ Pravilnik o plačah, nagrajevanju in napredovanju v DUTB (različica 10, z dne 20. 2. 2018) v 10. členu določa, da (PS) [REDACTED]

Ker je strategija neustrezna, predstavlja tveganje negospodarne porabe sredstev DUTB. Tudi iz dopisa vlade izhaja, da je Ministrstvo za finance ukrepe, ki jih predlaga DUTB v strategiji, skrbno pretehtalo. Ministrstvo za finance meni, da predlagana rešitev v strategiji predstavlja odstop od prakse v drugih gospodarskih družbah v Republiki Sloveniji ter da predlagani sistem nagrajevanja ni primeren, upoštevajoč tudi druge ugodnosti, ki jih imajo zaposleni v DUTB v skladu z internimi akti, in da predlagani sistem za ohranitev ključnih kadrov ni sorazmeren s poslovnim okoljem v Republiki Sloveniji.

Ne glede na to, da je DUTB navedla, da (PS) [REDACTED], pa iz strategije tudi izhaja, da so zaposleni, ki so dali (prostovoljno) odpoved, navajali vrsto drugih razlogov in ne prenizke plače. Kot razlogi so bili navedeni: (PS) [REDACTED], (PS).

Glede novega dodatka k plači zaposlenim (odloženo plačilo za zadržanje talentov), ki bo nadomestil dodatek za lojalnost, ugotavljamo, da v strategiji niso določeni natančni kriteriji za določitev oziroma prepoznavo talentov med zaposlenimi oziroma za identifikacijo ključnih sodelavcev, ker sta navedena zgolj dva kriterija (PS) [REDACTED], (PS). Opozarjamo, da ni razlogov, da bi bili do takšnega dodatka upravičeni celo zaposleni, ki zgolj povprečno izpolnjujejo naloge, ker bi za izpolnjevanje rednih delovnih nalog, za katere že dobivajo plačo, pridobili status talenta in dodatek (odloženo plačilo za zadržanje talentov). Ni podlage za vključitev maksimalnega števila zaposlenih (PS) [REDACTED], (PS) v program odloženega plačila za zadržanje talentov, saj iz (PS) [REDACTED], (PS) izhaja, da bi odloženo plačilo za zadržanje talentov prejeli skoraj vsi zaposleni³¹, kar je več, kot je bilo število prejemnikov dodatka za lojalnost v letu 2015 oziroma v letu 2017³². Opozarjamo, da tudi ni razlogov za predvideno vključitev posameznih zaposlenih v intenziven program aktivnosti za razvoj kariere, ki naj bi jim (PS) [REDACTED], (PS).

³¹ Pri izračunu ocene stroškov in koristi so upoštevani (PS) [REDACTED] (PS).

³² V letu 2015 je bilo (PS) [REDACTED] (PS) dodatka za lojalnost, v letu 2017 pa (PS) [REDACTED] (PS).

3. MNENJE O IZKAZANIH POPRAVLJALNIH UKREPIH

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o pravilnosti in smotrnosti poslovanja Družbe za upravljanje terjatev bank, d. d. v letih 2014 in 2015 izdelala Družba za upravljanje terjatev bank, d. d. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdil Jože Jaklin, izvršni direktor, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in dokumentacije. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

Ocenjujemo, da so izkazani popravljalni ukrepi, ki jih je sprejela DUTB, opisani v točkah 2.1, 2.4 in 2.5, *zadovoljivi*.

Ocenjujemo, da so izkazani popravljalni ukrepi, ki jih je sprejela DUTB, opisani v točkah 2.2, 2.3, 2.6 in 2.7, *delno zadovoljivi*.

4. OVREDNOTENJE NEZADOVOLJIVO ODPRAVLJENIH NEPRAVILNOSTI IN NESMOTRNOSTI DRUŽBE ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK, D. D.

Nepравilnosti in nesmotrnosti, opisane v točkah 2.2, 2.3, 2.6 in 2.7, za katere Družba za upravljanje terjatev bank, d. d. ni izkazala v celoti zadovoljivih popravljivih ukrepov, se nanašajo na:

- ureditev načina priprave finančnega načrta in njegovih popravkov in način spremljanja odstopanj realizacije od načrtovanih vrednosti (povezava s točko 2.2 tega poročila); DUTB je sprejela interni akt, v katerem je uredila postopke za pripravo finančnega načrta, sodelujoče pri pripravi finančnega načrta ali morebitnih njegovih popravkih ter določila roke za njegovo pripravo; DUTB v nobenem internem aktu ni uredila načina spremljanja odstopanja realizacije od načrtovanih vrednosti, da bi zagotovila redno in sistematično spremljanje ter v primeru odstopanj proučila razloge zanje in sprejela ustrezne odločitve;
- evidentiranje in arhiviranje elektronske pošte (povezava s točko 2.3 tega poročila); DUTB je sprejela interni akt, v katerem je opredelila postopke arhiviranja elektronske pošte (PS) [REDACTED] (PS), vendar pa ni določila seznama vrste in vsebine elektronskih podatkov, ki naj jih zaposleni evidentirajo in hranijo, ter ni nedvoumno opredelila, pri katerih postopkih upravljanja premoženja je treba na ta način arhivirati elektronsko pošto, zato določbe internega akta dopuščajo dvom glede tega, ali je treba hraniti elektronsko pošto le v zvezi s postopki (PS) [REDACTED] (PS) ali tudi v zvezi z drugimi postopki pri upravljanju premoženja (PS) [REDACTED] (PS);
- izvedbo postopka za razveljavitev sporazuma o odškodovanju in vzpostavitev zakonitega stanja glede prevzemanja obveznosti, ki se nanaša na člane upravnega odbora (povezava s točko 2.6 tega poročila); DUTB s sedanjimi člani upravnega odbora nima sklenjenih sporazumov o odškodovanju, kar izhaja iz pisne izjave predsednika upravnega odbora in seznama vseh sklenjenih pogodb s člani upravnega odbora (od konca leta 2015 dalje); DUTB je vsem nekdanjim članom upravnega odbora posredovala zgolj obvestilo o prenehanju veljavnosti sporazumov o odškodovanju, ki pa nima ustreznega pravnega učinka;
- ponovno proučitev upravičenosti in potrebnosti plačila dodatkov za lojalnost zaposlenim in zaprosilo za usmeritve Ministrstva za finance (povezava s točko 2.7 tega poročila); DUTB je proučila upravičenost in potrebnost ukrepov za zadržanje zaposlenih v Strategiji ohranjanja talentov in zaposlenih, v kateri je ugotovila, da je bil dodatek za lojalnost primeren v prvem obdobju delovanja DUTB, zato ga bo v nadaljevanju svojega delovanja nadomestila z novim dodatkom (odloženo plačilo za zadržanje talentov); kljub ugotovitvi o neprimernosti dodatka za lojalnost DUTB ni spremenila internega akta, ki ureja izplačilo tega dodatka, ni odločila o njegovi ukinitvi ter o tem ni seznanila

Ministrstva za finance; DUTB je Ministrstvo za finance seznanila s Strategijo ohranjanja talentov in zaposlenih in zaprosila za usmeritve glede upravičenosti novega dodatka k plači zaposlenih; Strategija ohranjanja talentov in zaposlenih, s katero se je seznanil upravni odbor, ni ustrezna, ker ne vključuje zadostnih podlag in utemeljitev; glede odloženega plačila za zadržanje talentov ni razlogov za vključitev večine zaposlenih med prejemnike izplačila in ni razlogov za uvedbo ukrepa, ki se nanaša na razvoj kariere zaposlenih po zaključku njihove zaposlitve na DUTB.

Nesmotnosti, ki niso bile v celoti zadovoljivo odpravljene, ne presegajo pomembnosti, ki je bila upoštevana v reviziji.

5. SKLEP O KRŠITVI OBVEZNOSTI DOBREGA POSLOVANJA

Družba za upravljanje terjatev bank, d. d. je v odzivnem poročilu *izkazala delno zadovoljive popravljalne ukrepe* za odpravo nepravilnosti in nesmotrnosti, opisane v točkah 2.2, 2.3, 2.6 in 2.7.

S tem je v skladu z določbami petega odstavka 29. člena Zakona o računskem sodišču³³ in 1. točko prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije³⁴ kršila obveznost dobrega poslovanja.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Družbi za upravljanje terjatev bank, d. d., priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

³³ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

³⁴ Uradni list RS, št. 91/01.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si